

VII.7037.77.2017.KD

Pani
Anna Zalewska
Minister Edukacji Narodowej
al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

Szanowna Pani Minister

uprzejmie dziękuję za odpowiedź Ministerstwa Edukacji Narodowej z dnia 21 lipca 2017 r. (znak: DKO-WEK.4019.123.2017.MR), a także przedstawienie danych z Systemu Informacji Oświatowej, o które Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się w wystąpieniu. Niestety, **odpowiedź ta nie rozwiewa wszystkich wątpliwości Rzecznika, dotyczących skutków reformy oświaty dla uczniów klas pierwszych gimnazjów, którzy w roku szkolnym 2016/2017 nie uzyskali promocji do klasy drugiej.**

Zarówno rozwiązania dla niepromowanych uczniów gimnazjów, zawarte w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2017 r., poz. 60 ze zm.), jak również zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, zawarte w ustawie z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. *w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych* (Dz. U. poz. 843 ze zm.) są Rzecznikowi znane z urzędu.

W swoim wystąpieniu Rzecznik zwracał uwagę na skutki reformy oświaty, w szczególności dla uczniów klas pierwszych gimnazjów, którzy w tym roku nie uzyskali promocji do kolejnej klasy. Przedstawione w odpowiedzi zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów wraz ze szczegółowym omówieniem możliwości uzyskania

pozytywnych rocznych ocen klasyfikujących ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych nie rozwiązują problemów podniesionych w piśmie z dnia 26 czerwca 2017 r.

Za niewystarczające, w opinii Rzecznika, należy uznać wyjaśnienia Ministerstwa dotyczące obowiązku ponownego zdawania egzaminu na zakończenie szkoły podstawowej. Uczniowie klas pierwszych gimnazjów, którzy w tym roku nie uzyskali promocji do kolejnej klasy, zdawali go już rok temu. Natomiast, po uchwaleniu nowych przepisów oświatowych, będą zobowiązani do zdania go po raz drugi, po ukończeniu klasy ósmej. Uczniowie klas pierwszych gimnazjów, na skutek ukończenia szkoły podstawowej otrzymali już świadectwo ukończenia szkoły, jednakże uchwalenie nowych przepisów oświatowych spowoduje, że takie świadectwo zostanie anulowane, a w przyszłości uczeń taki, otrzyma drugie świadectwo ukończenia szkoły podstawowej.

Wątpliwości Rzecznika nadal budzi przedstawione w odpowiedzi stanowisko, że tegorocznym niepromowani uczniowie gimnazjów nie będą powtarzać programu, którego nie zaliczyli z różnych przyczyn w roku szkolnym 2016/2017, lecz będą korzystać z całkiem innej podstawy programowej niż ta, która była przeznaczona dla uczniów klas pierwszych gimnazjum. W ocenie Rzecznika, uczniowie klas pierwszych gimnazjów, którzy nie uzyskali promocji do klasy drugiej, nie powinni korzystać z nowej podstawy programowej, a jedynie powtarzać treści przeznaczone dla uczniów klas pierwszych gimnazjów, w ramach starej podstawy programowej.

Rzecznik pragnie również wskazać, że w omawianej odpowiedzi Ministerstwo nie odniosło się do problemu, jaki pojawi się również w kolejnych latach – nieuzyskanie promocji w roku szkolnym 2017/2018 do klasy trzeciej gimnazjum skutkować będzie powrotem, w nowym roku szkolnym, do klasy ósmej szkoły podstawowej. Zgodnie z art. 127 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe*, także uczniowie klasy trzeciej gimnazjum, którzy w roku szkolnym 2018/2019 nie ukończą tej szkoły, staną się z dniem 1 września 2019 r. uczniami klasy ósmej szkoły podstawowej. Rzecznik, wskazał również, że nie inaczej będzie w przypadku uczniów klas trzecich dotychczasowego trzyletniego liceum, którzy w roku szkolnym 2021/2022 nie uzyskają świadectwa ukończenia szkoły średniej. Zgodnie z art. 150 ust. 3 powołanej wyżej ustawy, z dniem 1 września 2022 r. staną się oni uczniami klasy trzeciej liceum czteroletniego. W ocenie Rzecznika, za niedopuszczalne należy uznać to, że będą oni

powtarzać jedną klasę przez dwa lata, skoro będą musieli powtórzyć nie tylko trzecią, ale również ukończyć w kolejnym roku dodatkowo czwartą klasę liceum.

Wydaje się, zatem, że proponowane rozwiązania dla uczniów klas pierwszych gimnazjów, którzy w roku szkolnym 2016/2017 nie uzyskali promocji do klasy drugiej, jak również dla niepromowanych uczniów gimnazjów i liceów w kolejnych latach, mogą wpływać negatywnie na realizację prawa do nauki, wyrażonego w art. 70 Konstytucji RP.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2017 r., poz. 958), **zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o ponowną analizę problemu oraz uzupełnienie stanowiska w przedstawionej sprawie.**

Z poważaniem